



LIETUVOS SVEIKATOS  
MOKSLŲ UNIVERSITETAS

# avevita

Nr. 19 (1883)

LSMU IR LSMU LIGONINĖS KAUNO KLINIKŲ SAVAITRAŠTIS. 2011 M. GEGUŽĖS 13 D.

ISSN 1648-620X

## CHORAS „NERIS“ GARSINO UNIVERSITETĄ UŽSIENYJE

Balandžio viduryje LSMU MA mišrus choras „Neris“, vadovaujamas Tomo Lapinsko, buvo pakviestas dalyvauti VI tarptautiniame „Lago di Garda“ chorų ir orkestrų festivalyje, Italijoje. Ši kelionė buvo ne tik puiki patirtis choro nariams, bet ir gražus Universiteto ir Lietuvos vardo garsinimas užsienyje.

Eglė Svitajūtė

Festivalis „Lago di Garda“ vyko keturias dienas. Jame dalyvavo 15 kolektyvų (14 chorų ir vienas orkestras) iš dvylikos pasaulio šalių. Festivalyje Lietuvai atstovavo ir Vilniaus Gedimino technikos universiteto mišrus choras „Gabija“. LSMU choras „Neris“ festivalio atidarymo koncerto metu didžiulėje Šv. Džiuzepės salėje Riva del Garda mieste prisitardė su Erico Whitacre'o kūriniumi „Lux aurumque“, sulaukusiu

gausių aploдимentų ir pagyrų. Savo parengtą 45 minučių programą, kurią sudarė 12 įvairaus žanro kūrinių, choras pristatė paskutinąją festivalio dieną solinio koncerto metu Arco mieste. Prieš kiekvieną koncertą vyko intensyvus darbas repeticijų metu. Vadovas negailėjo laiko ir jėgų, norėdamas kuo geriau parengti chorą. LSMU MA choras buvo maloniai sutiktas tiek žiūrovų, tiek kitų kolektyvų. Koncertų salėse netilo ovacijos.

► 5 p.



Eurikos Balčiūtės nuotr.

## KAUNE – EUROPOS ŠIRDIES NEPAKANKAMUMO DIENA 2011

Kauno krašto kardiologų draugija, Lietuvos širdies asociacijos Kauno skyrius kartu su Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Medicinos akademijos (LSMU MA) Kardiologijos klinikos jaunaisiais kardiologais bei LSMU Studentų mokslinės draugijos kardiologijos būrelio nariais aktyviai dalyvavo rengiant širdies nepakankamumo dieną – gegužės 7 dieną. Visi kauniečiai buvo kviečiami susipažinti su širdies nepakankamumo problema, atpažinti šios ligos požymius ir simptomus. Organizatoriai džiaugėsi, kad vėjuotas oras neatbaidė šiuo klausimu susidomėjusių miestiečių, o renginio vieta Kauno pagrindinėje pėsčiųjų gatvėje – Laisvės alėjoje – nuolat šurmuliavo.

► 5 p.



## TARPTAUTINIS PROJEKTAS

Balandžio 25–27 d. Rygoje vyko Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Medicinos akademijos (LSMU MA) ir Latvijos universiteto (LU) Medicinos fakulteto mokslininkų grupių susitikimas. Viešnagės metu buvo aptarti naujo tarptautinio projekto „Proteosominių genų alelių kaip bronchų astmos rizikos veiksnių tyrimas Latvijos, Lietuvos ir Taivano populiacijose“ vykdymo etapai 2011–2013 m.

Projekto dalyvius maloniai priėmė LU Medicinos fakulteto dekanė prof. Ingrida Rumba-Rozenfelde bei išreiškė paramą tokio pobūdžio tarptautiniam bendradarbiavimui. LU Medicinos fakultete susirinkus gausiai auditorijai, LSMU MA prof. Brigita Šitkauskienė perskaitė paskaitą „Astmos fenotipai“, po jos buvo mokslinė diskusija.

Projekto tikslas – nustatyti naujus genetinius astmos rizikos veiksnius ir dalyvauti plėtojant nau-

jas molekulinį žymenų technologijas, ankstyvą ligos prognozę. Šį projektą remia trijų šalių – Lietuvos, Latvijos, Taivano – nacionaliniai mokslo fondai. Projekto tyrėjų grupei Lietuvoje vadovauja LSMU MA Pulmonologijos ir imunologijos klinikos prof. Raimundas Sakalauskas, Latvijoje – LU Biologijos instituto dr. Tatjana Sjakste, Taivano – Nacionalinio Cheng Kung universiteto Medicinos kolegijos Alergologijos ir klinikinės imunologijos padalinio prof. Jiu-Yao Wang.

► 5 p.



Susitikimas Latvijos universiteto Medicinos fakultete: tyrėjos iš LSMU – Edita Gasiūnienė, Živilė Balčiūnaitė, LU MF dekanė prof. Ingrida Rumba-Rozenfelde, LSMU MA prof. Brigita Šitkauskienė, LU tyrėjai – doc. Silvija Remberga, dr. Tatjana Sjakste, prof. Nikolajsas Sjakste'as.

avevita

RĖMĖJAI:



BERLIN-CHEMIE  
MENARINI



ŪKIO BANKAS

## LSMU TARYBOS POSĖDYJE. 2011 M. GEGUŽĖS 4 D.

## NUTARIMAI

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Taryba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo (Žin., 2009, 54-2140) 20 str. 2 d. 1 p., Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Statuto (Žin., 2010, 81-4231) 23 punkto 1 papunkčiu bei išklausi prorektorius studijoms prof. Renaldo Jurkevičiaus pristatytas rektorius teikiamas Lietuvos sveikatos mokslų universiteto strateginės plėtros 2010–2016 m. m. gaires ir jų įgyvendinimo planą, *nutarė* patvirtinti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto strateginės plėtros 2010–2016 m. m. gaires ir jų įgyvendinimo planą atsižvelgiant į pateiktas pastabas ir pataisymus.

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Taryba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo (Žin., 2009, 54-2140) 20 str. 2 d. 3 p., Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Statuto (Žin., 2010, 81-4231) 23 punkto 3 papunkčiu bei išklausi prorektorius studijoms prof. Renaldo Jurkevičiaus pristatytą rektorius teikiamą Lietuvos sveikatos mokslų universiteto struktūrą, *nutarė*:

1. Patvirtinti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto struktūrą atsižvelgdama į pateiktas pastabas ir pataisymus.
2. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto struktūros pertvarkymą baigti iki 2011 m. birželio 30 dienos.

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Taryba, vadovaudamasi Lietuvos

sveikatos mokslų universiteto Statuto (Žin., 2010, 81-4231) 23 punkto 9 papunkčiu bei išklausi prorektorius studijoms prof. Renaldo Jurkevičiaus pristatytą 2011 m. priėmimo į Lietuvos sveikatos mokslų universitetą planą, *nutarė* nustatyti 2011 m. priėmimo bendrą studijų vietų skaičių:

- į pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų pirmąjį kursą – 1396.
- į antrosios pakopos pirmąjį kursą – 307.
- į laipsnio nesuteikiančias programas (rezidentūra) – 260.
- į trečiosios pakopos (doktorantūros) programas – 67.

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Taryba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo (Žin., 2009, 54-2140) 20 str. 2 d. 7 p., Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Statuto (Žin., 2010, 81-4231) 23 punkto 8 papunkčiu bei išklausi prorektorius studijoms prof. Renaldo Jurkevičiaus pristatytas rektorius teikiamas 2011 m. priėmimo studijų kainas ir tiesiogiai su studijų programos vykdymu susijusias įmokas, *nutarė* nustatyti 2011 m. metines studijų kainas ir įmokų, tiesiogiai susijusių su studijų programos įgyvendinimu, dydžius atsižvelgdama į pasiūlymą suapvalinti studijų kainas.

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Taryba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo (Žin., 2009, 54-2140) 93 str. 8 d., Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m.

birželio 30 d. nutarimo Nr. XI-973 „Dėl Kauno medicinos universiteto ir Lietuvos veterinarijos akademijos reorganizavimo ir Lietuvos sveikatos mokslų universiteto statuto patvirtinimo“ (Žin., 2010, 81-4231) 4 str., Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Statuto (Žin., 2010, 81-4231) 2 punktu ir išklausi Medicinos akademijos kanclerio prof. Viliaus Grabauskio pateiktą informaciją, *nutarė*:

1. *Pertvarkyti* Lietuvos sveikatos mokslų universitetą iš valstybės biudžetinės įstaigos į viešąją įstaigą.
2. *Kreiptis* į Lietuvos Respublikos Vyriausybę:
  - 2.1. dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio ir šiuo metu Lietuvos sveikatos mokslų universiteto patikėjimo teise valdomo turto (ilgalaikio, išskyrus nekilnojamojo turto, trumpalaikio ir atsargų) investavimo formuojant viešosios įstaigos Lietuvos sveikatos mokslų universiteto kapitalą;
  - 2.2. dėl šiuo metu Lietuvos sveikatos mokslų universiteto patikėjimo teise valdomo ir valstybei nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartis.

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Taryba, atsižvelgusi į Ministro Pirmininko 2009-12-07 potvarkį Nr. 551 „Dėl darbo grupės sudarymo“ sudarytos darbo grupės žemės plotų, suteiktų mokslo ir mokymo bei krašto apsaugos reikmėms, dydžių tikslinimui įvertinti pasitarimo (protokolo Nr. 6107-14) nutarimą, kuriame buvo

pritarta Ministro Pirmininko 2010 m. gegužės 4 d. potvarkiu Nr. 159 sudarytos darbo grupės siūlymams sumažinti valstybinės žemės plotus Lietuvos veterinarijos akademijai – 10,1 ha, o atlikus tikslius matavimus – 10,9368 ha (du sklypai, kurių plotas – 10,8368 ha ir 0,1 ha) ir Lietuvos veterinarijos akademijos Senato sutikimą atitinkamu dydžiu sumažinti valdomų žemės ūkio naudmenų plotus bei išklausi Veterinarijos akademijos kanclerio prof. Henriko Žilinsko pristatytą informaciją dėl siūlomo Lietuvos sveikatos mokslų universiteto valdomų žemės ūkio naudmenų ploto mažinimo, *nutarė* neprieštarauti dėl siūlomo Lietuvos sveikatos mokslų universiteto valdomų žemės ūkio naudmenų ploto mažinimo ir įpareigoti rektorius kreiptis į LR švietimo ir mokslo ministeriją dėl lėšų skyrimo žemės naudmenų ploto sumažinimo neigiamoms pasekmėms mažinti, nurodant, kad lėšos reikalingos teritorijų planavimo dokumentams, Universiteto valdomiems žemės sklypams Kauno rajone, rengti.

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Taryba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo (Žin., 2009, 54-2140) 63 str. 3 dalimi, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Statuto (Žin., 2010, 81-4231) 148 punktu, Universiteto Senato 2011 m. sausio 21 d. nutarimu Nr. 5-01 „Dėl Lietuvos sveikatos mokslų universiteto akademių vardų teikimo“ bei išklausi prorektorius studijoms prof. Renaldo Jurkevičiaus pristatytą rektorius teikiamą Lietuvos

sveikatos mokslų universiteto profesorius emerito mėnesinės išmokos dydį, *nutarė* patvirtinti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto profesorius emerito mėnesinės išmokos dydį – 11,8 BMA atžvilgiu.

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Taryba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo (Žin., 2009, 54-2140) 63 str. 3 dalimi, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Statuto (Žin., 2010, 81-4231) 148 punktu, Universiteto Senato 2011 m. sausio 21 d. nutarimu Nr. 5-01 „Dėl Lietuvos sveikatos mokslų universiteto akademių vardų teikimo“ bei išklausi prorektorius studijoms prof. Renaldo Jurkevičiaus pristatytą rektorius teikiamą Lietuvos sveikatos mokslų universiteto rektorius emerito mėnesinės išmokos dydį, *nutarė* patvirtinti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto rektorius emerito mėnesinės išmokos dydį – 13 BMA atžvilgiu.

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Taryba, išklausi rektorius prof. Remigijaus Žaliūno ir prorektorius studijoms prof. Renaldo Jurkevičiaus pristatytą informaciją apie Lietuvos sveikatos mokslų universiteto gimnazijos įsteigimą, *nutarė* pritarti, kad Lietuvos sveikatos mokslų universitetas taptų Kauno Jono Jablonskio gimnazijos dalininku kartu su Kauno miesto savivaldybe.

Tarybos pirmininkas  
dr. Jonas Milius  
Tarybos sekretorė  
prof. Rūta Nadišauskienė

## ĮVYKDYTA EUROPOS ANESTEZIOLŪGŲ DRAUGIJOS EDUKACIJOS KOMITETO KURSŲ PROGRAMA

Gegužės pirmąją baigėsi paskutiniai numatyti teminiai mūsų Universiteto Anesteziologijos klinikos ir Europos anesteziologų draugijos Edukacijos komiteto kursai. Nuo šiol Lietuvoje veikiančios Europos anesteziologijos draugijos Edukacijos komiteto regioninis centras yra visavertis komiteto narys.



Doc. Andrius Macas, doc. Danguolė Rugytė, Karlas Erikas Edbergas.

Doc. Andrius Macas

Paskutiniai teminiai kursai, surengti Druskininkuose padedant Lietuvos gydytojų sąjungai, buvo skirti Motinos ir vaiko anesteziologijai ir intensyviajai terapijai. Tema gana sudėtinga. Sprendžiant jos problemas dalyvauja gydytojai akušeriai-ginekologai, anesteziologai-reanimatologai, pediatrai, neonatologai, vaikų chirurgai ir kitų specialybių gydytojai.

Kursą koordinavo Anesteziologijos klinikos akušerijos ir ginekologijos anesteziologijos ir intensyvosios terapijos skyriaus vadovas docentas Kęstutis Rimaitis ir Anesteziologijos klinikos docentė, vaikų anesteziologijos ekspertė docentė Danguolė Rugytė.

Kursai pagal numatytą Europos anesteziologų draugijos programą vyko tris dienas. Pirmoji diena buvo skirta akušerinės anesteziologijos temati-

kai, antroji – naujagimių gaivinimui, trečioji – pediatriškos anesteziologijos problematikai. Paskaitas skaitė ne tik mūsų Universiteto dėstytojai, docentai Kęstutis Rimaitis, Danguolė Rugytė, Irena Marchertienė, Aurika Karbonskienė, Andrius Macas, Aušrelė Kudrevičienė, Rita Kregždienė, Zita Petruškevičienė, dėstytojai ir doktorantai Laura Lukošienė, Birutė Petraitienė, bet ir Vilniaus vaikų ligoninės anesteziologijos skyriaus vadovas Vydūnas Daugelavičius bei svečias iš Švedijos Geteborgo universitetinės vaikų ligoninės, vaikų intensyvosios terapijos skyriaus vadovas Karlas Erikas Edbergas. Beje, šis skyrius – pirmasis vaikų intensyvosios terapijos skyrius pasaulyje!

Malonu, kad Europos anesteziologų draugijos Edukacijos komiteto regioniniame centre lankėsi jau antras svečias iš pripažintų Europos medicinos centrų. Pirmąjį rudenį viešėjo Edukacijos komiteto prezidentas profesorius Filipas Serperelis. Anesteziologijos klinika įvykdė visą šešių kursų programą. Nuo šiol Lietuvoje veikiančios Europos anesteziologų draugijos Edukacijos komiteto regioninis centras yra visavertis komiteto narys. Šiemet dar numatomi vieneri kursai, skirti specialiajai anesteziologinei problematikai, tačiau jau dabar galima teigti, kad tai, kas buvo numatyta praėjusių metų pradžioje – sėkmingai įgyvendinta.

## REPRODUKČINĖS SVEIKATOS CENTRAS: UŽDAVINIAI, VEIKLA

LSMU Senato nutarimu įsteigtas funkcinis padalinys Žmogaus reprodukcinės sveikatos mokslų centras. Toliau bus siekiama tapti oficialiu Pasaulio sveikatos organizacija bendradarbiaujančiu centru. Centras sukurtas PSO Europos regiono biuro iniciatyva, įvertinus Universiteto padalinių nuveiktą bendrą darbą. Patvirtinti Centro nuostatai. Centro vadovės pareigas, kol bus patvirtinta jo Taryba, pavesta eiti prof. Rūtai Nadišauskienei. LSMU MA kancleris prof. Vilius Grabauskas pažymėjo – būti oficialiu su PSO bendradarbiaujančiu centru – yra didžiulė garbė ir atsakomybė.

Loreta Giedraitienė

Žmogaus reprodukcinės sveikatos mokslų centro vadovė prof. R. Nadišauskienė, pristatydamą klausimą Senatui, pažymėjo, kad Universiteto padaliniai šioje srityje per penkerius metus atliko daug svarbių darbų. 2008 m. PSO pasiūlė Universitetui tapti bendradarbiaujančiu centru reprodukcinės sveikatos srityje. Reprodukcinė sveikata – tai kur kas daugiau temų ir problemų apimanti sritis, nei nėštumo nutraukimo pagal moters norą leidimas ar neleidimas, nevaisingumo gydymas. Atsižvelgiant į PSO apibrėžtį, „reprodukcinė sveikata“ – tai sąvoka, apimanti žmogaus dauginimosi sistemą, procesus ir funkcijas bet kuriuo gyvenimo laikotarpiu. PSO strategijos reproduk-

cinės sveikatos srityje pagrindinės sritys yra šeimos planavimas, akušerinė ir perinatalinė sveikata, lytinis būdu plintanti infekcija (įskaitant ŽIV ir ŽPV), saugus abortas, seksualinė sveikata.

PSO strategijoje „Sveikata 21: sveikata visiems XXI amžiui“ iškelta užduotys – iki 2020 m. pagerinti visų regiono naujagimių, kūdikių, ikimokyklinio amžiaus vaikų sveikatą, garantuojant sveiką gyvenimo pradžią. Šitos problemos Lietuvoje yra labai gerai išspręstos. Lietuva gali pasidžiaugti rezultatais. XXI a. Europoje siekiama, kad kiekvienoje šalyje kūdikių mirtingumas neturi būti didesnis kaip 20/1000 gyvų gimusių. Lietuvoje, praėjusių metų duomenimis, buvo 4,3.

# Socialinis darbas medicinoje: STUDIJŲ PROGRAMA ŠVENČIA 10 METŲ SUKAKTUVES

Šiomet sukanka 10 metų, kai tuometiniame Kauno medicinos universitete pradėta vykdyti socialinio darbo studijų programa. Pirmieji šios programos iniciatoriai – medikai rehabilitologai, suvokę visapusiškos, komandinės pagalbos pacientui svarbą Lietuvoje. Daugybę metų buvo savaime suprantama, kad pagalba pacientui susijusi su vaistais ar su kitokiu poveikiu kūnui. Tokie klausimai, kaip emocijos susitaikant su liga ar negalia, aplinkinių paramos poreikis, gebėjimas rasti savo vietą gyvenime, kai daugybės dalykų žmogus nepajėgus atlikti, buvo palikti savieigai. Pasaulinė praktika parodė, kad socialinė pagalba pacientui ne mažiau reikalinga negu medicininė. Todėl socialinio darbuotojo, kaip reabilitacijos komandos nario, poreikis tapo akivaizdus.

Doc. Rūta Butkevičienė,  
Lekt. Ramunė Jurkuvienė

Kodėl šią studijų programą vadiname *kitokia*? Socialinis darbas priklauso ne biomediciniui, bet *socialinių* mokslų sričiai. Tai ne vien sąvokų skirtumas. Skiriasi požiūris į pacientą. Biomedicinos dalykams svarbu greita ir veiksminga pagalba, o socialiniams mokslams – kad asmuo pamažu suvoktų įvykusius pokyčius, pats išmoktų daryti sprendimus, prisiimtų atsakomybę už savo gyvenimą. Tai tik vienas iš skirtumų, o jų yra labai daug. Socialinio darbo medicinoje studijų programa sudaro platesnes galimybes įgyvendinti visuminio (holistinio) požiūrio į pacientą principus. Šios studijų programos tikslai siekia atliepti tuos asmens/visuomenės poreikius, kurie užtikrintų sveikatą plačiaja prasme. Siekiant šių tikslų įgyvendinimo, LSMU veikiančioje studijų programoje studentams dėstomi psichologijos, teisės, sociologijos pagrindų dalykai ir, žinoma, dalykai, būtini praktiniam socialiniam darbui – socialinio darbo metodai, etika ir vertybės, socialinė ir sveikatos

politika. Studijų metu studentai susipažįsta su sveikatos priežiūros sistemos socialinio darbo ypatumais studijuodami ligos/negalios poveikį žmogaus, šeimos psichosocialinei gerovei, mokydamiesi stebėti, analizuoti konkrečius atvejus savo praktikos metu. Beje, apie praktiką. Studentų praktikai skiriamas ypatingas dėmesys: nuo praktikos vietos pasirinkimo iki pagalbos įgyvendiniant realius projektus. Visų studijų laikotarpiu studentams teikiamos individualios ir grupinės praktikos (supervizijos), kurių metu įgyvendinami reflektatyviojo mokymosi principai. Visi programos dėstytojai, vedantys studentų praktiką (teikiantys supervizijas), yra baigę papildomas Miunsterio akademijos (Vokietija) organizuotas dvejų metų studentų praktikos (supervizijos) studijas. Tačiau apie praktiką geriau sužinoti iš pačių studentų – jie apie tai, kaip ir apie kitus jiems svarbius dalykus, patys papasakos šiame „Ave vitos“ puslapyje. Kur ir kuo dirba programos absolventai? Baigę socialinio darbo studijas absolventai: 1) dirba tiesiogiai su klientais (pacientais) ir jų šeimomis



Dėstytojai ir studentai po baigiamųjų darbų gynimo.

sveikatos priežiūros ar socialinėse įstaigose, 2) rengia ir administruoja socialines programas ir projektus, 3) vadovauja socialinėms įstaigoms, 4) formuoja socialinę politiką, 5) vykdo mokslinę veiklą, 6) tęsia studijas magistrantūros programose. Žinoma, ne visada ir ne visiems pavyksta iškart įgyvendinti savo lūkesčius. Tačiau studentai jau studijų praktikos metu turi galimybes išbandyti save įvairiose srityse ir pajusti, kokia veikla jiems artimesnė. Beje, savosios vietos ieškojimas – taip pat įdomus procesas. Socialinis darbas – gana nauja profesija Lietuvoje, todėl palaikome intensyvius ryšius su užsienio šalių universitetais, ypač šalimis, kuriose socialinis darbas turi galias tradicijas. Programai visada pasirenge padėti prof. D. Harrisonas ir prof. G. Kenyon iš Rytų Karolinos universiteto (JAV), Olandijos Utrechto universiteto dėstytojai P. Stetas ir T. Smolders,



Programos direktorė doc. R. Butkevičienė (dešinėje) ir ilgamečiai programos bendradarbiai JAV Rytų Karolinos universiteto prof. D. Harrisonas ir prof. G. Kenyon.

Lies van Weezel. Šie dėstytojai veda įvairaus pobūdžio seminarus dėstytojams ir studentams bei teikia individualias konsultacijas. Užsienio kolegų ir Lietuvos socialinių darbuo-

tojų rengimo centro dėka programa sukaupe nemažai literatūros, reikalingos ne tik socialinio darbo, bet ir kitų kryptių studijų programoms vykdyti.

## NOVATORIŠKA STUDIJŲ PROGRAMA ATSINAUJINANČIOJE KATEDROJE

Nuo rugsėjo 1 d. Socialinio darbo studijų programą koordinuos Socialinių ir humanitarinių mokslų katedra. Jos mokslininkai ir pedagogai pelnę didžiulę akademinės bendruomenės ir studentų pagarbą už etikos, biotekos, filosofijos, sociologinės išvalgos, meno terapijos, kūrybiškumo, pagarbos žmogui ir gyvybei skiepijimą. Socialinio darbo programos plėtotė šioje katedroje suteiks studijoms naujų impulsų tiek tarptautiškumo, tiek kūrybiškumo linkme.

Rūpestis dėl žmogaus sveikatos ir socialinės gerovės – tai ne tik socialinės pašalpos, rūpyba ar socialinė parama. Tai novatoriškų būdų – meno terapijos, bendruomeniškumo, savitarpio pagalbos įgūdžių – plėtotė, siekiant padėti žmonėms, jų šeimoms ir artimiesiems sunkią valandą. Dar daugiau – tai kryptingas ir

kūrybiškas darbas, siekiant užkirsti kelią sveikatos ir socialiniams sutrikimams. Stojantiems svarbu žinoti, kad jie studijuos socialinių mokslų programoje, todėl stodami rinksis ne gamtos ar tikslųjų mokslų, o istorijos ir užsienio kalbos egzaminus. Kitų dalykų žinių bei įgūdžių, kaip ir tarptautinės patirties, įgis studijuodami.



Katedros vedėjas prof. Leonardas Rinkevičius su bičiuliais prof. Andrew Jamisonu (Danijos Alborgo universitetas) ir dainiumi Virgiu Stakėnu. Bardu, kaip ir socialinio darbo bei meno terapijos specialistu, pašaukimas – suteikti šilumos ir išminties žmonėms, pripildyti viltimi ir tikėjimu jų protus ir širdis.

## TARPTAUTINĖ PATIRTIS

Kas gi yra tarptautinė patirtis? Socialinio darbo programa LSMU yra neatsiejama nuo šios patirties. Visi čia studijuojantys žino ar bent yra girdėję apie akademinis mainus. Universitetas siūlo net dvi puikias galimybes išvykti į kitas šalis, susipažinti su jų kultūra, sveikatos sistema ir socialinio darbo subtilybėmis.



Studentai aktyviai dalyvauja tarptautinėje Erasmus programoje.

Laimis Binderis, LSMU Socialinio darbo programos 3 k. studentas

Pirmoji, labai populiarė tarp studentų, yra Erasmus programa. Pagal šiuos mainus socialinio darbo antrojo kurso studentai įgyja galimybę susipažinti su Švedijos socialine sistema, gyvenimo ir laisvalaikio praleidimo subtilybėmis bei atlikti tarptautinę praktiką įvairaus pobūdžio įstaigose. Trečiojo kurso studentai gali keliauti mokytis ne tik į Švediją, Jiems atsiveria ir Nyderlandų karalystės universiteto dury.

Argi šiuo metu tavo galvoje nekirba mintis apie sunkumus, su kuriais susiduria kiekvienas, pasinaudojęs Erasmus programa? Taip, ši mintis kilo ir man. Turbūt visi esame girdėję, kad grįžus studento pečius užgula atsiskaitymai, egzaminų perlaikymai, studijų dalykų nesutapimais ir visa kita. Sunku net prisiminti, kiek įvairiausių mitų klajoja. Šie mitai sukelia nerimą. Ir tai yra normalu. Sakytum – tai tiesiog būtina patirti. Juk apsisprendimas išvykti paveiks ne tik jūsų, bet ir artimųjų, draugų, bendrakursių gyvenimus. Nesusidarykite nuomonės, kad aš bandau jus atkalbėti. Atvirkščiai, noriu jus nuraminti ir paskatinti pasinaudoti Erasmus mainų programa. Studijuojant LSMU Socialinio darbo

programoje, jums nereikės nerimauti dėl pasikeitusios pažymių sistemos, nesutapiančių studijų dalykų ar egzaminų. Galėsite visą savo laiką skirti tobulėjimui ir daugiakultūriam gyvenimui. LSMU Socialinio darbo programos tikslas – suteikti galimybę visiems studentams įgyti daugiakultūrę patirtį, nes ši patirtis yra neįkainojama būsimo specialisto asmenybės dalis.

Antroji, ne taip gerai žinoma programa – IP (intensyvaus mokymosi programa). Ši programa atveria duris žmonėms, kurie nori išvykti neilgam laikui, bet vis dėlto nori išbandyti save ir savo gebėjimus. Ši programa trunka 2–6 savaites. Programa sukuria palankias sąlygas susipažinti su šalies sistema ir jos gyvenimu. IP puikiai tiks tiems, kurie nenori pajusti namų ilgesio.

O dabar įdėmiai skaitykit – tai patarimas kiekvienam studentui. Tikiuosi, jis bus naudingas. Svarbiausia – nebijokit ir priimkit iššūkį, nes kiekvienas sėkmingai įveiktas iššūkis stiprina pasitikėjimo savimi jausmą, o ne taip sėkmingai įveiktas – prisideda prie asmenybės tobulėjimo ir kitimo.

Keletas atsiliepimų:

„... Aš ne tik pamačiau kitą šalį..., bet kartu ir susiradau daug draugų, su kuriais, tikiuosi, ir toliau bendrausiu.“

Ir tikrai visiems siūlyčiau pasinaudoti šia puikia Erasmus galimybe“ (Vaiva Janušaitė, Socialinio darbo programos 3 kurso studentė).

„...Šalis, į kurią važiuavau – nebuvo svajonių. Praktikos vieta kėlė daug baimių. Kilo daug klausimų, neiškūmų..., bet esu dėkinga Dievui, Universitetui, mamai ir šeimai už man suteiktą galimybę. Erasmus patirtis neišdildoma, įvairiapusė. Ji tikrai pakeitė mano gyvenimą, kad ir kaip tai banaliai ar nuvalkiotai ar net nerealiai skambėtų...“ (Rūta Trepkutė, Socialinio darbo programos 4 kurso studentė).

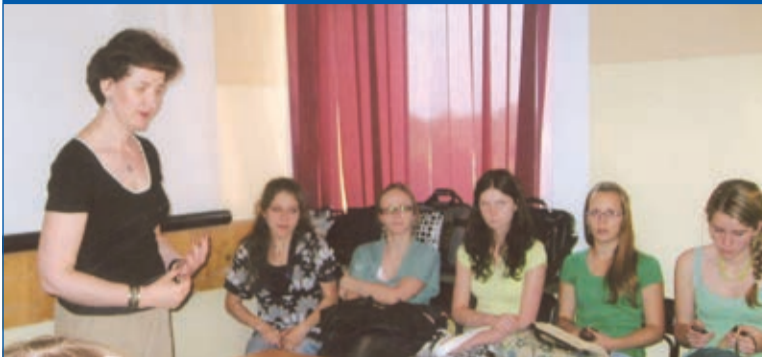
„Niekada neįsivaizdavau, ką reiškia vakarieniauti kartu, kai susėdame prie vieno stalo, aš atsinešu šakutę, o mano kambario draugė – lazdeles. Tai – nuostabi patirtis... Reikia laiko priprasti. Pasaulis dabar taip arti, kaip niekada arti nebuvo“ (Remigija Vitkutė, Socialinio darbo programos 3 kurso studentė, Erasmus patirtis).

„Erasmus man buvo neįkainojama patirtis, labai gyvenimiška. ... kiek naujų idėjų pamačiau, kaip būtų galima dirbti – tai buvo nuostabu! Prisimenu tą jausmą grįžus – atrodė kalnus galiu nuversti. Socialinis darbas man dar labiau ėmė patikti... tiek kūrybos, tiek erdvės savirealizacijai šioje srityje...“ (Almanė Pakrijauskaitė, Socialinio darbo programos 4 kurso studentė).

„Mokymosi sistema Švedijoje yra labai aukšto lygio. Profesoriai bendrauja su studentais kaip su sau lygiais. Laikas paskirstytas taip, kad galima spėti ir pasimokyti, ir suplanuoti laisvalaikį. ...Jeigu turėtume galimybę, liktume dar pusmečiui...“ (Rasa Daukšytė ir Irina Zinko, Socialinio darbo programos 2 kurso studentės, Erasmus patirtis).

„... IP – intensyvūs, informatyvūs kursai, kurie pirmiausia padėjo susimąstyti apie savo pačios gyvenimą, įpročius, sveikatą. Grįžus pirmiausia sau asmeniškai pritaikiau gautą informaciją, vėliau taikiau ir kituose darbuose...“ (Rūta Trepkutė, Socialinio darbo programos 4 kurso studentė).

## STUDENTŲ IR ABSOLVENTŲ ATSLIEPIMAI



Nuolatinis studijų programos bruožas – betarpiškas ir kolegialus bendravimas tarp dėstytojų ir studentų.

„Kiekvieno mūsų gyvenime mokymosi metai buvo svarbūs, šilti, kupini naujų patyrimų, malonių rūpesčių ir darbų. Šių studijų metų nepamiršta nė vienas iš buvusių studentų. Taigi programos pabaigimas neapsiriboja visišku santykio nutrūkimu su dėstytojais ar studentais. Ir toliau palaikomas savanoriškas ryšys tarp esamų ir buvusių studentų bei, žinoma, dėstytojų. Smalsu, kodėl mes taip drąsiai kalbame apie tai? Mums pavyko suorganizuoti studentų, kurie vis dar tebesimoko, ir studentų, kurie jau baigė socialinio darbo programą, vakaronę. Susitikti ir pasidalyti savo patirtimi sugalvojome padedami ir puikių dėstytojų, kurie niekuomet, ištikus nelaimėi ar užklupus bėdoms, nenuvys šalin ir nepalikis studento vieno.“

Mums buvo didelė garbė parodyti savo atliktą darbą ir pamatyti ketvirtakursių studenčių parengtą filmuką apie socialinio darbuotojo praktikos vietas, kuriose jos pačios dirba ir mokosi.

Taigi norime palinkėti esamiems ir būsimiems (tikėkimės) studentams su rengti dar ne vieną tokį gražų ir šiltą susitikimą, nepasididžiuoti – pakviesti ir mus ☺

(Laura ir Sandra, 3 k.)

„Kalbėdama apie mūsų studijas galėčiau pasakyti, kad jos išsiskiria – mūsų Universitete nereikia sėdėti perpildytose auditorijose ir klausyti sausos bei nuobodžios teorijos. Beveik visose paskaitose atliekame įdomias, kartais netgi „crazy“ praktines užduotis, kurių metu dar geriau pradėdame pažinti grupės draugą ar patį save. Taip pat yra glaudus ir labai šiltas bei draugiškas ryšys su mums dėstančiais dėstytojais, kurie dažniausiai visada tave supras ir visada galėsi kreiptis pagalbos.“

Taip pat manau, kad mūsų studijos išsiskiria iš kitų universitetų – yra daug įdomios praktikos: praktikos vietas galime susirasti mes patys arba į pagalbą pasikviesti dėstytojus. Praktikos metu galime save išbandyti įvairiose įstaigose ir taip apsispręsti, kas būtų arčiau širdies baigus studijas, kokio pobūdžio įstaigoje norėtumėte dirbti, o galbūt tiesiog sugalvotumėte rašyti projektą ir kurti kažką naujo...“

(Aušra, 3 kursas)

„Per ketverius mokslo metus pasikeitė požiūris į žmogų, aplinką, gyvenimą. Būtent dėl dėstytojų didelio noro mums įdiegti socialinio darbo žinias tapome brandesnės asmenybės.“

(Rimantė ir Aistė, absolventės)

„Prisipažinsiu, pasirinkau socialinį darbą KMU nenumanydama kas tai... Rizikavau, bet tai pasiteisino ir džiaugiuosi, kad taip pasisuko mano gyvenimas“

(Irina, absolventė)

„Studijų metu patyriau netipišką bendravimą tarp dėstytojo ir studento. Abipusė pagarba, dialogas ir lygiavertiškumo jausmas mane lydėjo visus ketverius studijų metus“

(Inga, absolventė)

## STUDENTŲ PRAKTIKA

Jūratė Žičkutė, Sandra Jaskutyte, Paula Milerytė, Socialinio darbo programos 3 k. studentės

Teorinės žinios yra labai svarbios būsiamam profesionalui, tačiau kokią vertę jos turi, jeigu jų negali tuoj pat pritaikyti, patikrinti ir išbandyti? Šios žinios taip ir liks konsektuose, užrašuose ir galiausiai bus tiesiog pamirštos. Su didžiuliu nekantrumu norisi sušukti: Lietuvos sveikatos mokslų universitete yra socialinio darbo programa. Ji yra išskirtinė – gausybę naudingų ir įdomių žinių mes galime pritaikyti praktikoje ir nuostabu yra tai, kad tą galime daryti kiekvieną semestrą! Kuo tai yra svarbu mums, būsimiems socialiniams darbuotojams? Kaip jau minėta anksčiau, padeda pritaikyti įgytas žinias, taip pat leidžia atrasti savo profesinę nišą. Tai reiškia – dirbti ir veikti toje srityje, kuri tau labiausiai patinka ir

kur geriausiai jautiesi. Kokiose praktikos vietose save gali išbandyti socialinio darbo studentas, tikriausiai įdomu jums? Sąrašas gana ilgas: Kauno „Kartų namai“, Motinos ir vaiko paramos, labdaros fondas „Aušta“, Palemono vaikų dienos centras, Vaikų gerovės centras „Pastogė“, Kauno vaiko raidos klinika „Lopšelis“, Neonatologijos klinika, Panemunės senelių namai, Gričiupio seniūnija, A. C. Patria, J. Miliaus jaunimo mokykla, Reabilitacijos klinika Neuroreabilitacijos poskyris, Kauno neįgaliojo jaunimo užimtumo centras. Tai pat praktikoje mes galime atlikti savo gimtuose miestuose ar miesteliuose esančiose institucijose, pavyzdžiui: Laukuvos miestelio seniūnijoje, Raseinių miesto seniūnijoje, Marijampolės mokykloje-darželyje „Žiburėlis“ ir t. t. Tam sudaroma puiki galimybė, jeigu tik yra poreikis. Kaip matote, būsimiems socialiniams darbuotojams atsiveria platus veiklos



Studentų praktika „Pilnų namų bendruomenėje“.

spektros. Čia jie gali save išbandyti ir atrasti konkrečią sritį, kurioje ateityje norėtų save matyti. Galbūt tai bus darbas su vaikais, paaugliais, seneliais gydymo, mokymo ar kitoje įstaigoje. Kas geriau, jei ne patys studentai apibūdins savo įsimintiniausią praktikos vietą. Štai keletas citatų: „Panemunės senelių namuose patiko socialinės darbuotojos dėmesys studentui, reiklumas. Pats studentas gali jaustis daug ką galintis, daug ko

išmokstantis, pavyzdžiui, bendrauti su senelių namų gyventojais, personalu, išbandyti jėgas vedant grupines pratybas“ (Aušra, 3 k.)

„Visiems, kas mėgsta dirbti, nori veiklos, yra pasirengę iššūkiams, turi idėjų ir nebijo imtis iniciatyvos, tinkamiausias Motinos ir vaiko labdaros, paramos fondas „Aušta“. Šioje vietoje man labai patiko šiltas ir neformalus bendravimas tarp studento ir įstaigos vadovės. Visada išklausys,

apsvarstys ir priims tavo pasiūlymus, leis daryti tai, kas tau patinka ir ko norisi. Čia įgijau neįkainojamos patirties dirbant su paauglių grupėmis, dokumentais taip pat dirbau su šeimomis ir jaunesniais vaikais. Tai puiku!“ (Mantas, 3 k.)

„A. C. Patrioje studentą priima kaip komandos narį. Ten dirbantys darbuotojai atkreipia dėmesį į tavo nuomonę, siūlymus, idėjas, suteikia erdvės idėjas įgyvendinti ir laisvai veikti. Gali tobulinti bendravimo, grupių vedimo įgūdžius. Ir svarbiausias dalykas yra tai, kad nuolat bendrauji ir būni su klientu“ (Sandra, 3 k.)

„Man įsimintiniausia J. Miliaus jaunimo mokykla. Kai kiekvieną dieną ateini ir ten verda gyvenimas, kai judieji („šustreikai“) parodydavo tikrąsias jautrias sielas. Matai, kaip jiems reikia bendravimo, gero žodžio, nes gyvenime jie to negauna. Ir kartais blogai pasijauti, nes smerki žmogų už jo poelgius, o jis visai nekaltas, bet aplinka sudaro jam tokias sąlygas“ (Jūratė, 3 k.)



## CHORAS „NERIS“ GARSINO UNIVERSITETĄ UŽSIENYJE

◀ 1 p.  
Choro „Neris“ repertuaras buvo iš tiesų įvairus ir kruopščiai parinktas: nuo lietuvių liaudies dainų, pvz., „Oj lunkela lunkela“ (solistės Lina Radvilavičienė ir Vlada Burkova), „Eisva mudu abudu“, „Rūta žalioji“ (solistė Lina Radvilavičienė), E. Gilkysono kūrinio „Requiem“ aranžuoto C. G. Johnsono, iki gospelo žanro kūrinio „Slow me down, Lord“ (solistė Liucija Žvinklytė), energingojo „Come to the music“, visiems gerai žinomo dainininkės Enya atliekamo „Adiemus“ ar klausytojus turbūt labiausiai sužavėjusio Erico Whitacre'o

kūrinio „Lux aurumque“ ir kt. Kelionės metu choro nariai turėjo progą ne tik dalyvauti festivalyje, bet ir daug išvyti bei apkeliauti. Garda, Verona, Paduva, Liubliana, Gracas, Budapeštas – tai tik dalis miestų, kuriuose svečiavosi choristai. Su nostalgikais kelionės prisiminimais LSMU MA choras toli gražu nesiils, o jau kibo į darbus su nauja jėga ir tikslais. Šiuo metu, be kitų artėjančių koncertų, choras intensyviai rengiasi tarptautiniam chorų festivaliui – konkursui „Kaunas Cantat 2011“, kuris vyks gegužės 19–22 dienomis Kaune, bei gražias tradicijas turinčiai Baltijos

šalių dainų ir šokių šventei „Gaudemus“, šiemet rengiamai Vilniuje birželio 24–26 dienomis. Choras „Neris“ norėtų padėkoti LSMU rektoriui prof. Remigijui Žaliūnui bei prorektoriui studijoms prof. Renaldui Jurkevičiui už nuolatinę paramą, palaikymą ir pasitikėjimą. Dėkojame fakultetų dekanams, dėstytojams už geranoriškumą ir supratimą, Kultūros centro vadovui Antanui Kelmeliui – už organizacinę pagalbą. Choristai taria nuoširdų ačiū choro meno vadovui ir dirigentui Tomui Lapinskui, chormeisterei Linai Radvilavičienei ir koncertmeisterei Linai Jankauskaitei už įdėtą didžiulį darbą ir pastangas repetacijų metu, taip pat choro nariams Edvinui Pranevičiui, Martynui Juodeikiui bei Audriui Pakuliui, pasistengusiems, kad choro kelionė vyktų sklandžiai ir būtų nepamirštama.

## REPRODUKČINĖS SVEIKATOS CENTRAS: UŽDAVINIAI, VEIKLA

◀ 2 p.  
Šiuo rodikliu lenkiame ne tik JAV, bet ir daugelį Europos senbuvų. 2000 m. rugsėjo mėn. Tūkstantmečio viršūnių susitikime Niujorke 189 valstybių vadovai priėmė Tūkstantmečio deklaraciją, apibrėžiančią JT ir pasaulio bendrijos veiklos kryptis, sprendžiant visuotines žmonių problemas. Jie vėl susitiks 2015 metais. Europos regiono strategijos seksualinės ir reprodukcinės sveikatos tikslas – padėti šalims narėms garantuoti seksualines ir reprodukcinės teises, gerinti SRS būklę, mažinti skirtumus tarp šalių. Europos regionas, PSO skirstymu, vienija 53 šalis, – ne tik ES, bet ir Vidurinę Aziją, Kazachstaną. Vienas strategijos uždavinių – mažinti skirtumus tarp šalių. Tiek PSO centras, tiek Europos biuras neatsitiktinai

bendradarbiavimo centru rinkosi Lietuva, su kuria yra gili bendradarbiavimo tradicija. Seniai ir gerai veikia Lėtinų neinfekcinių ligų centras, rimtai bendradarbiaujama su visuomenės sveikatos specialistais. 2006 m. VSF ir Akušerijos ir ginekologijos klinika kartu su PSO įkūrė „Operacinių tyrimų reprodukcinėje sveikatoje“ studijų ir mokslų centrą. 2008 m. sudaryta dėstytojų-ekspertų komanda iš VSF ir Akušerijos ir ginekologijos klinikos darbuotojų. 2008 m. surengti pirmieji kursai „Operacinių tyrimų reprodukcinėje sveikatoje“. Universitete 2008–2010 m. surengti 4 mokymo kursai, 3 iš jų – rusų kalba. Dalyvavo 57 dalyviai iš 16 šalių. Parengti 6 projektai. Bus siekiama apmokėjimo lėšų, kad šiuos projektus būtų galima įgyvendinti įvairiose šalyse. Apie bendrą darbą informaci-

ja paskleista žiniasklaidoje. Reprodukcinės sveikatos centro struktūriniai padaliniai yra Sveikatos vadybos katedra, Šeimos medicinos klinika, Akušerijos ir ginekologijos klinika, Profilaktinės medicinos katedra, Slaugos ir rūpybos katedra. Norą įsitraukti į centro darbą pareiškė Endokrinologijos klinika. Tikėtina, kad į darbą įsitrauks ir kiti padaliniai. Reprodukcinės sveikatos centro uždaviniai – organizuoti ir dalyvauti moksliniame tiriamajame darbe reprodukcinės ir lytinės sveikatos srityje, teikti siūlymus, organizuojant reprodukcinės ir lytinės sveikatos studijas ir jose dalyvauti, rengti mokslu pagrįstas metodines reprodukcinės ir lytinės sveikatos rekomendacijas, telkti įvairių sričių atstovus lytinės ir reprodukcinės sveikatos klausimams spręsti.

## KAUNE – EUROPOS ŠIRDIES NEPAKANKAMUMO DIENA 2011

◀ 1 p.  
Eglė Tamulevičiūtė, LSMU SMD Kardiologijos būrelio pirmininkė

### Pasiūlymas įvertinti savo fizinį pajėgumą

Priešus prie renginio palapinės visiems buvo siūloma užpildyti klausimynus, skirtus įvertinti savo širdies funkcinę būklę ir riziką susirgti širdies nepakankamumu. Taip pat buvo matuojamas arterinis kraujospūdis, vertinamas kūno masės indeksas. Norintieji apie šią būklę sužinoti daugiau buvo kviečiami prie informacinių stendų, kuriuose buvo pateikta glausta informacija ne tik apie ligos simptomus, bet ir apie širdies anatomiją, funkciją, taip pat gyvenimo ir gydymosi rekomendacijas sergant širdies nepakankamumu. Visiems buvo siūloma čia ir dabar išbandyti savo širdies funkciją – netoli renginio palapinės buvo pažymėta 50 metrų ilgio atkarpa 6 minučių ėjimo testui vykdyti. Mėginio metu matuojamas tiriamojo lygiu kietu paviršiumi per 6 minutes nueitas atstumas. Juo įvertinamas kvėpavimo ir širdies bei kraujagyslių sistemų atsakas į fizinį krūvį. Šis testas puikiai atspindi fizinį krūvį, patiriamą kasdieniame gyvenime, ir fizinį tiriamojo pajėgumą. Renginyje taip pat dalyvavo Lietuvos medicinos studentų asociacija (LIMSA) – širdies nepakankamumo dienos organizatoriai kvietė prisidėti limsiečius su projektu „Žaislų ligoni-

nė“. Projekto metu vaikai patys rūpinosi sergančiais žaisliukais, klausėsi jaunųjų gydytojų patarimų, o žaislų vaistinėje gavo visas ligas pagydančių vaistų – saldainių. Taip siekiama padrašinti vaikus nebijoti baltais chalatais vilkinčių gydytojų ir nuo mažens rūpintis savo sveikata.

### Dalyvius kvietė į paskaitą apie širdies nepakankamumą

Tačiau šia akcija renginys dar nesibaigė – visi miestiečiai ir renginio dalyviai buvo kviečiami į LSMU MA suorganizuotą paskaitą „Ką aš turėčiau žinoti apie širdies nepakankamumą?“. Kartu su dėstytojais studentų parengta paskaita apie širdies nepakankamumą bus ne tik puiki proga dar kartą išgirsti apie ligą, jos kontrolės būdus, bet ir užduoti rūpinimus klausimus, pasidalyti patyrimu ir išgirsti gydymo rekomendacijų naujovių. Informacijos teikimas ir skleidimas lemia ankstyvą pacientų apsilankymą pas gydytoją ir laiku nustatytą širdies ligą ar funkcijos sutrikimą. Pasak specialistų, sveika gyvensena, reguliarus gydančio gydytojo paskirtų vaistų vartojimas širdies nepakankamumu sergančių žmonių gyvenimą padėtų išlaikyti produktyvų ir kokybišką. Akcijų organizatoriai tiki, kad pasiekę visų dalyvių širdis ir supažindino su širdies nepakankamumo problemomis ir paskatino visus, jaučiančius ligos simptomus, kreiptis į savo šeimos gydytoją.

## TARPTAUTINIS PROJEKTAS

◀ 1 p.  
Proteosominių genų reikšmę žmogaus patologijai atsirasti pirmieji pradėjo aptarinėti Stanfordo universiteto Medicinos mokyklos mokslininkai, kurie pirmieji tyrė LMP2 and LMP7 proteosominių genų polimorfizmo sąsają su žmogaus ligomis (van Ender ir kt., 1994). Astma yra viena iš labiausiai paplitusių lėtinų ligų. Ja serga apie 300 milijonų pasaulio gyventojų. Pastaraisiais dešimtmečiais katastrofiškai didėjantis sergamumas astma ir atopinėmis ligomis rodo ir aplinkos bei gyvenimo, kaip rizikos veiksnių, įtakos reikšmę šioms ligoms atsirasti. Tam tikrų ligų, įskaitant ir astmos, genų kandidatams ieškoti skiriamos ypač didelės pastangos,

tačiau jas itin sunkina populiacijos heterogeniškumas, ligos pasireiškimo variabilumas, nevaldoma aplinkos veiksnių įtaka. Šiuo metu literatūroje aprašoma daugiau kaip 100 kandidatų genų variantų, susijusių su skirtingais astmos fenotipais, bei vis dažniau *de novo* identifikuojama genų, susijusių su alergija ir astma. Simboliška, kad minėtas susitikimas vyko Pasaulinės astmos dienos išvakarėse. Šiemet Pasaulinė astmos diena buvo minima gegužės 3 d. Jos šūkis „Tu gali kontroliuoti astmą“ jau tampa realybe. Kartu paskelbtas kitas kampanijos etapas – per artimiausius 5 metus 50 proc. sumažinti hospitalizacijas dėl astmos.

Ave vita inf.

### PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame Kauno klinikų chirurgijos skyriaus gydytojui **Albertui Daukšai** ir rezidentui **Tomui Petraičiui** bei visam chirurgijos skyriaus personalui už suteiktą pagalbą ir efektyvų gydymą.

*Jonas Šilinskas ir Selverina Šilinskiene*

avevita

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Medicinos akademija  
A. Mickevičiaus g. 9, LT-44307 Kaunas  
Tel. 407433, 327217, viet. tel. 1527, 1417.  
Faksas 407433. El. p.: avevita@lsmuni.lt  
Išsina kiekvieną penktadienį  
http://www.lsmuni.lt/apie-universiteta/  
spaudos-namai/leidiniai

**Redakcinės kolegijos pirmininkas:**  
Edgaras STANKEVIČIUS, Spaudos namų direktorius

**Redakcinė kolegija:**  
Algimantas TAMELIS, Medicinos fakulteto dekanas  
Antanas SEDEREVIČIUS, VA prorektorius veterinarijai  
Daiva ZAGURSKIENĖ, Kauno klinikų direktorė slaugai  
Ingrida ULOZIENĖ, Mokslo centro vadovė

Kęstutis LEVIŠAUSKAS, Kauno klinikų direktorius  
motinos ir vaiko sveikatos priežiūrai  
Agnė RAMONAITĖ, Studentų atstovybės prezidentė

**Korespondentai** (viet. tel. 1417):  
Loreta GIEDRAITIENĖ  
Džiuljeta KULVIETIENĖ  
Eglė SVITOJŪTĖ

**Redakcija:**  
Eglė ŽEMAITIENĖ, vyriausioji redaktorė  
viet. tel.: 6581, 1417, mob. tel. (8 682) 68423

Irena BUBNYTĖ, redaktorė  
Nijolė DRAGŪNIENĖ, operatorė  
Aida JAKIMAVIČIENĖ, korektorė  
Jelena BABACHINA, maketuotoja

Spausdino UAB „Arx Baltica“,  
Veiverių g. 142B, Kaunas  
El. paštas: kaunas@arxbaltica.lt  
Tiražas – 1000 egz.

Leidiny skirtas LSMU ir  
LSMU ligoninės Kauno klinikų  
darbuotojams, studentams



Skaudžią netekties valandą, mirus mylimai mamytei,  
nuoširdžiai užjaučiame LSMU MA Pulmonologijos ir imunologijos  
klinikos gydytoją Jolitą Vedrickaitę.

Pulmonologijos ir imunologijos klinikos kolektyvas



#### ADMINISTRACIJA SKELBIA KONKURSA EITI ŠIAS PAREIGAS:

- Šeimos gydytojo (0,5 et.) šeimos medicinos klinikoje.

Prašymą, gyvenimo aprašymą, turimą specialybę ir kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų kopijas, rekomendacijas pateikti Kauno klinikų Personalo skyriui per 10 dienų nuo paskelbimo datos.

Prof. Juozas Pundzius, Generalinis direktorius

### VARDINIŲ STIPENDIJŲ KONKURAS

#### SLAUGOS KRYPTIES STUDIJŲ PROGRAMOS STUDENTAMS

Tautos fondas (Lithuanian National Foundation, Inc.) įsteigė vardinę Birutės Petrikenės stipendiją LSMU slaugos krypties studijų programos studentams. Prašome iki 2011 m. gegužės 23 d. į Studentų atstovybę pristatyti šiuos dokumentus:

1. Prašymą Rektoriaus vardu vardinei stipendijai gauti.
2. Dekanato patvirtintą pažymą apie bendrą studijų vidurkį.
3. Trumpą autobiografiją.
4. Aktyvų dalyvavimą studentiškoje veikloje ar remtinumą (studentai, kurie yra netekę tėvų ar globėjų, turintys neigalius tėvus arba yra iš daugiavaikių šeimų) įrodančius dokumentus.
5. Kitus laimėjimus įrodančius dokumentus.

Pastaba:

1. Bendras studijų vidurkis turi būti ne mažesnis kaip 8 balai.
  2. Stipendija nesikiama studentams, kuriems 2010–2011 m. m. jau paskirta stipendija iš kitų rėmimo fondų.
- Komisijos posėdis įvyks 2011 m. gegužės 25 d. 14 val. Universiteto Centrinė rūmų 103 kab. Studentų, pateikusių prašymus, dalyvavimas būtinas.

#### VISŲ MEDICINOS AKADEMIJOS FAKULTETŲ STUDENTAMS

Studentai (pagrindinių, vientisųjų ir antrosios studijų pakopos, pradedant trečiuoju semestru) norintys dalyvauti vardinių stipendijų konkurse, iki 2011 m. gegužės 23 d. į LSMU MA Studentų atstovybę turi pristatyti šiuos dokumentus:

1. Prašymą Rektoriaus vardu vardinei stipendijai gauti.
2. Dekanato patvirtintą pažymą apie bendrą studijų vidurkį.
3. Trumpą autobiografiją.
4. Aktyvų dalyvavimą studentiškoje veikloje ar remtinumą (studentai, kurie yra netekę tėvų ar globėjų, turintys neigalius tėvus arba yra iš daugiavaikių šeimų) įrodančius dokumentus.
5. Kitus laimėjimus įrodančius dokumentus (kopijas).

Pastaba:

1. Bendras studijų vidurkis turi būti ne mažesnis kaip 8 balai.
  2. Stipendija nesikiama studentams, kuriems 2010–2011 m. m. jau paskirta stipendija iš kitų rėmimo fondų.
- Komisijos posėdis įvyks 2011 m. gegužės 25 d. 14 val. Universiteto Centrinė rūmų 103 kab. Studentų, pateikusių prašymus, dalyvavimas būtinas.

Prof. Renaldas Jurkevičius, prorektorius studijoms, komisijos pirmininkas

### 2011 M. LSMU REKTORIAUS TAURĖS TRADICINIS TENISO TURNYRAS

Kviečiame į LSMU Rektoriaus taurės tradicinį teniso turnyrą, kuris vyks gegužės 30 d. – birželio 2 d. Žalgirio sporto centro aikštyne (A. ir J. Gravrogų g. 4, Kaunas), lietaus atveju – Žalgirio sporto centro uždaroje aikštelyje. Pradžią 16.00 val. Finalai birželio 2 d. 17.00 val.

Kviečiame registruotis iki gegužės 23 d. 12.00 val. (pirmadienį) el. paštu [medikas@kmu.lt](mailto:medikas@kmu.lt) arba faksu 8 (37) 795484.

Varžybų lentelės bus sudaromos ir burtai traukiami gegužės 24 d. 11.00 val. (antradienį) 11.00 val. sporto klube „Medikas“. Žaidimo tvarkaraštis bus paskelbtas gegužės 25 d. nuo 12.00 val. Informacija tel. 730580 (Kinezologijos ir sporto medicinos katedra), mob. 8 (604) 05962 (varžybų vyr. teisėjas Tomas Bardauskas).

Varžybose gali dalyvauti LSMU MA, LSMU VA ir LSMU ligoninės KK darbuotojai (moterų ir vyrų grupėse), pateikę sveikatos pažymą teisėjams prieš pirmąjį susitikimą.

Kviečiame aktyviai dalyvauti visus Universiteto teniso mėgėjus!

LSMU MA SK „Medikas“ ir teniso sekcija

### TARPTAUTINĖ MOKSLINĖ-PRAKTINĖ KONFERENCIJA „VAISINGUMO PAŽINIMAS – ASMENS TEISĖ ŽINOTI“

Kviečiame dalyvauti tarptautinėje mokslinėje-praktinėje konferencijoje „Vaisingumo pažinimas – asmens teisė žinoti“, kuri įvyks birželio 2 d. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Mokomojo laboratorinio korpuso (Eivenių g. 4) prof. Z. Januškevičiaus auditorijoje.

Vaisingumas – tai asmens galimybė susilaukti palikuonių. Šiandien dėl įvairiausių priežasčių nemaža dalis sutuoktinių negali patirti tėvystės ir motinystės džiaugsmo, todėl kreipiasi pagalbos į medikus. Europos ir pasaulio išsivysčiusiose šalyse vaisingumo sutrikimo problemas siekiančios įveikti poros turi daug didesnes pasirinkimo galimybes nei Lietuvoje, nes jose taikomos ne tik dirbtinės, bet ir natūralios prokreacinės tech-

nologijos, skatinančios moters gebėjimą pažinti savo vaisingumą. Toks gydymo būdas „Nanoprotechnologija“, kurį pagrindė JAV mokslininkas T. Hilgers, plačiai taikomas daugelyje Europos šalių klinikų. Konferencijos „Vaisingumo pažinimas – asmens teisė žinoti“ pagrindinis tikslas – pasidalyti su medikais, studentais, šeimos specialistais apie galimybes, kurias teikia vaisingumo pažinimo pritaikymas, sprendžiant nevaisingumo problemą.

Plačiau apie konferenciją, pranešimus, lektorius bei registraciją skaitykite konferencijos svetainėje konferencijos svetainėje internete <http://www.fertilitas.lt/>. Konferencijos pradžia 9 val.

### ■ PASKAITOS!

**Gegužės 17 d. 9 val.** LSMU MA Vaistų technologijos ir socialinės farmacijos katedros docentė Daiva Majienė Podiplominių farmacijos specialistų studijų salėje (J. Lukšos-Daumanto g. 2) skaitys viešąją paskaitą „Natūralių veikliųjų medžiagų biologinio poveikio tyrimai“.

**Gegužės 17 d. 11 val.** LSMU MA Reumatologijos klinikos vadovė docentė Asta Baranauskaitė skaitys viešąją paskaitą „Reumatoidinio artrito diagnostikos ir gydymo aktualijos“.

**Gegužės 17 d. 14.30 val.** LSMU MA Gastroenterologijos klinikos lektorius A. Ivanauskas Kauno klinikų Didžiojoje auditorijoje skaitys viešąją paskaitą „Tarpinės hepatoceliulinės karcinomos stadijos gydymo galimybės ir perspektyvos“.

**Gegužės 17 d. 15 val.** LSMU MA Fizikos, matematikos ir biofizikos katedros docentas Algimantas Kriščiukaitis MLK 314 auditorijoje (Eivenių g. 4) skaitys viešąją paskaitą tema „Daugiamatės analizės metodai biomedicininė signalų ir vaizdų analizėje“.

**Gegužės 17 d. 16 val.** LSMU MA Fizikos, matematikos ir biofizikos katedros docentas Aruntas Baginskas MLK 314 auditorijoje (Eivenių g. 4) skaitys viešąją paskaitą tema „Tomografiniai vaizdinimo metodai (vaizdinė diagnostika)“.

**Gegužės 18 d. 8.30 val.** LSMU MA Biochemijos katedros docentas habil. dr. Leonidas Ivanovas MLK 204 auditorijoje (Eivenių g. 4) skaitys viešąją paskaitą „Baltymų biosintezė metalų jonų poveikyje“.

**Gegužės 18 d. 11 val.** LSMU MA Reumatologijos klinikos gydytoja dr. Margarita Pileckytė Kauno klinikų Didžiojoje auditorijoje (Eivenių g. 2, III a.) skaitys viešąją paskaitą „Šiuolaikinis požiūris į spondilartropatijas“.

**Gegužės 18 d. 14.30 val.** LSMU MA Ortopedijos ir traumatologijos klinikos docentas Alfredas Smailys Kauno klinikų Didžiojoje auditorijoje skaitys viešąją paskaitą „Revizinis kelio sąnario endoprotezavimas: apžvalga“.

**Gegužės 19 d. 10 val.** LSMU MA Biochemijos katedros docentė Rasa Baniene LSMU MLK Biochemijos katedros 204 aud. (Eivenių g. 4, 3 aukštas) skaitys viešąją paskaitą „Ginkgo biloba ekstrakto poveikis širdies ir mitochondrijų funkcijoms“.

**Gegužės 19 d. 13 val.** LSMU MA Nefrologijos klinikos docentė Inga Arūnė Bumblytė Kauno klinikų Didžiojoje auditorijoje skaitys viešąją paskaitą „Diabetinė nefropatija: šiuolaikinis požiūris“.

**Gegužės 19 d. 14.00 val.** LSMU MA Biochemijos katedros docentė dr. Ilona Sadauskienė MLK 204 auditorijoje skaitys viešąją paskaitą „Nikelio jonų poveikis antioksidacinei sistemai ir lipidų peroksidacijai“.

**Gegužės 19 d. 14.30 val.** LSMU MA Mikrobiologijos katedros docentė Dalia Marčiulionytė Kauno klinikų Endokrinologijos korpuso posėdžių salėje skaitys viešąją paskaitą „Enterovirusai, imuniniai žymenys ir vaikų 1 tipo cukrinis diabetas“.

**Gegužės 19 d. 15 val.** LSMU MA Fizikos, matematikos ir biofizikos katedros docentas Romualdas Veteikis MLK 314 auditorijoje (Eivenių g. 4) skaitys viešąją paskaitą tema „Ultragarsu sąveikos su gyvuoju audiniu biofizikiniai aspektai“.

**Gegužės 19 d. 15 val.** LSMU MA Mikrobiologijos katedros docentas Vincetas Veikutis MLK 430 auditorijoje (Eivenių g. 4) skaitys viešąją paskaitą „Termografijos taikymo medicininėje praktikoje ypatumai: tarp skepsio ir prioritetų“.

**Gegužės 20 d. 11 val.** LSMU Kardiologijos instituto Membranų biofizikos laboratorijos vyresnioji mokslo darbuotoja R. Mačianskienė Kardiologijos instituto posėdžių salėje (Sukilėlių pr. 17) skaitys viešąją paskaitą „Neselektivūs TRP-tipo joniniai kanalai miokardo ląstelėse ir jų reikšmė esant širdies patologijoms“.

**Gegužės 20 d. 13 val.** LSMU MA Biochemijos katedros docentas Artūras Kašauskas Biochemijos katedros seminarų kambaryje Nr. 204 (Eivenių g. 4, MLK, III a.) skaitys viešąją paskaitą „Kraujo buferinės sistemos. Chemiko požiūris“.

**Gegužės 20 d. 14 val.** LSMU MA Biochemijos katedros docentė Dalė Viežienė LSMU MA Biochemijos katedros seminarų kambaryje Nr. 204 (Eivenių g. 4, MLK, III a.) skaitys viešąją paskaitą „Aluminio toksinis poveikis žmogaus ir gyvūnų organizmui: mechanizmas ir pasekmės“.

**Gegužės 23 d. 13 val.** LSMU MA docentė Rasa Verkauskienė Endokrinologijos korpuso auditorijoje skaitys viešąją paskaitą „Klinikinė ir radiologinė PROP1 geno mutacijos išraiška“.

### REIKALINGAS ŠEIMOS GYDYTOJAS

Kretingos rajono savivaldybės VŠJ Salantų pirminės sveikatos priežiūros centrui reikalingas šeimos gydytojas. Teirautis galima tel. 8 (445) 58253, mob. +370 (698) 57216.